

gdje će svaki imati pravo da traži notu ispravnosti za svoj nazor.

Vidovićeva škola kao kulturno etički i socijalno-pedagoški pokret presaduje k nama ideje »društva za etičku kulturu«. Dakle roba američko-njemačka Propagatori u Americi Adler i Sartor; časopisi The Open Court, Intern journal of Ethics; a u Njemačkoj Gizycki, Döring, Jodl, Th. Ziegler; časopisi Ethische Umschau, Ethische Cultur, Mitteilungen der Gesellschaft für ethische Cultur. Radi se dakle o jednom sasvim običnom kopiranju jednog stranog filozofskog nazora, a ništa o »hramu koji je narod sebi stvorio i komu je dao sadržaj i formu« (str. 7.).

Dr. A. Živković.

Dr. Alfred Fuchs: Sjednoceni crkvi. (Unionismus.). 1924. Tiskem a nákladem Československé akc. tiskarny v Praze II. Cena 3 Kč.

Autora ove knjižice upoznali smo na Velehradu i ovogodišnjem sastanku za studij istočnog bogoslovja u Ljubljani. Njegovo je zlatno pero naročito znano u svim katoličkim češkim krugovima. Prošle je godine pokrenuo popularnu knjižnicu za obradbu aktuelnih pitanja, a usko vezanih s praktičnim životom i njegovim potrebama. U III. svesku obrađuje on sâm pitanje unionizma.

Osim utvrđenja pojma i važnosti unionizma za naše doba, donosi tačan pregled o sadanjem stanju i raširenju sjedinjenih crkvi na istoku. Razlaže što je čirilometodska ideja, te kako stoje prama unionističkom nastojanju protestantizam i anglikanzam. Najvrijednije je međutim poglavlje: Kulturno značenje unionizma,

Tu je autor iznio mnogu lijepu pažnje vrijednu misao. Kulturni problem unionizma stoji u tom: da nade sintezu latinske i bizantske kulture da oživi i podigne istok, a spasi i očuva zapad. Ima mnogo toga u čem bi se morali i mogli da upotunjuju oba ova svijeta. Imaju svojih osebina, koje su ih tako i toliko otuđile, da se danas ne razumiju i ne priznaju, kao da su nebom rastavljeni. Toliku važnost daje dr. Fuchs unionističkom pitanju, da govori o biti i ne biti naše civilizacije i kulture. Brani se, da to nije ništa hiperbolično rečeno. Njegovi su izvodi logični, crpljeni iz opažanja novijeg i najnovijeg razvoja prilika kako istoka, tako zapada. Crne perspektive nekih mislioca ne usvaja autor posvema, ali dobro čini, da ih iznosi na razmišljanje. Dostojevskijeve prognoze glede ruske revolucije pokazale su se ispravnima. Nitko ne može zanijekati, da pesimisti glede budućnosti imaju mnogo teškog materijala, koji opravdava njihovo mišljenje.

Dr. Andrija Živković.

Acta IV. conventus velehradensis anno MCMXXIV. Olomucii 1925. Sumptibus archiepiscopi olomucensis. 8° str. 382.

Troškom nadbiskupa olomučkog dra. Leopolda Prečana nasljednika pokojnog dra. Stojana, izašla su Acta velikog četvrtog unionističkog kongresa održanog godine 1924. na Velehradu. Iz ovog se omašnog zbornika vidi, koliki je doista rad obavljen na tom važnom kongresu za zbliženje istočne i zapadne Crkve.

Kako je od posljednjeg kongresa u jednakom stilu (god. 1911.) do